Rezumat al bilanţului celui de-al 26-lea an de activitate al Asociaţiei Germane de Cultură şi Educaţie a Adulţilor Reşiţa
16 iulie 2012 - 9 iulie 2013

Prelegeri şi după-amieze de video, activităţi specifice de păstrare a identităţii etnice

În perioada 16 - 19 noiembrie 2012 s-au sărbătorit la Reşiţa prin intermediul mai multor manifestări cei 25 de ani de activitate ai Asociaţiei Germane de Cultură şi Educaţie a Adulţilor Reşiţa. Asociaţia a luat fiinţă la Reşiţa, în 19 noiembrie 1987;
Locul de desfăşurare a celor 36 de după-amieze de video: Biblioteca Germană „Alexander Tietz“ din Reşiţa, care funcţionează ca secţie a Bibliotecii Judeţene „Paul Iorgovici“ din Reşiţa;
Au fost organizate manifestări specifice pentru perioada de Advent (de dinaintea Sărbătorii Crăciunului), cele dedicate zilei naţionale a minorităţilor din România în decembrie 2012, cele de Făşang, altele dedicate perioadei pascale, zilei de 9 mai, zilei Europei, precum şi cele dedicate zilei internaţionale a femeii în martie, a mamei în mai şi a copilului în iunie;
Prelegeri cu varii subiecte, susţinute de invitaţi din ţară şi de peste hotare;
Formaţia de dansuri populare germane „Enzian”, condusă de familia Mariane şi Nelu Florea, reprezintă unul dintre pilonii principali ai activităţilor noastre culturale;
Sărbătoarea hramurilor bisericilor romano-catolice din Oraviţa, Dognecea, Sasca Montană, Reşiţa, Văliug, Gărâna, Anina - Sigismund şi Brezon, cu programe cultural-artistice adecvate evenimentului;
Manifestarea „Parada Portului Popular German la Reşiţa” a fost organizată în acest an de activitate de două ori: prima dată în 5 august 2012, cu 208 participanţi - a XI-a ediţie, iar a doua oară, în date de 16 iunie 2013, cu 230 de participanţi - a XX-a ediţie;
În data de 29 septembrie 2012 s-au sărbătorit 200 de ani satul Tirol din Banatul Montan, cu participarea unor oaspeţi din ţară şi de peste hotare;
Ciclul de manifestări „Toamna culturală germană la Reşiţa”, ediţia a X-a, 16 - 19 noiembrie 2012, având în plan central sărbătorirea a 25 de ani de activitate a Asociaţiei Germane de Cultură şi Educaţie a Adulţilor Reşiţa;
Ciclul de manifestări „Primăvara culturală germană la Reşiţa”, ediţia a XI-a, 9 - 16 mai 2013;
Ediţia a XIV-a a manifestării „Gărâna culturală“, desfăşurată în septembrie 2012;
Primirea unor oaspeţi de peste hotare la sediul bibliotecii germane, precum delegaţiile din Germania cu dr. h.c. Susanne Kastner şi un grup de berlinezi, pe 29 mai 2013, din Austria (din Tirol şi Viena, în septembrie / octombrie 2012, iar în mai 2013, din Tirolul de Est), din Italia, Tirolul de Sud (în septembrie / octombrie 2012) precum şi din Franţa şi Finlanda (în iunie 2013).

2. „Decada Culturii Germane în Banatul Montan“, activităţi literare, apariţii editoriale şi audio-video

Ediţia a XXII-a a „Decadei Culturii Germane în Banatul Montan” s-a desfăşurat în perioada 5 - 14 octombrie 2012, cu 46 de manifestări în 11 localităţi ale judeţelor Caraş-Severin şi Mehedinţi;
Punctul central al Decadei l-a constituit cea de-a XIX-a Sărbătoare a „Heimat“-ului germanilor din Banatul Montan, desfăşurată la Dognecea, în 5 octombrie 2012, pe marginea Lacului Mare;
Liturghia de mulţumire a germanilor din Banatul Montan s-a desfăşurat de această dată la Mânăstirea romano-catolică de la Ciclova Montană, la sanctuarul marian „Maria Stâncii”, în data de 7 octombrie 2012;
În cadrul Decadei s-au mai desfăşurat: Sărbătoarea de toamnă a Forumului German de Tineret din Bocşa, ediţia a VIII-a şi Festivalul Fanfarelor din Steierdorf - Anina, tot ediţia a VIII-a;
Manifestări culturale desfăşurate în cadrul Decadei, în localităţile: Anina - Steierdorf, Bocşa, Caransebeş, Ciclova Montană, Dognecea, Gărâna, Oraviţa, Orşova, Oţelu Roşu, Reşiţa, Sasca Montană;
„Zilele Literaturii Germane la Reşiţa”, ediţia a XXIII-a, s-au desfăşurat în perioada 26 - 29 aprilie 2013, cu participanşi din România, Ungaria, Slovenia, Austria şi Germania;
Lecturi literare cu prilejul altor manifestări, cu participarea scriitorilor Edith Guip-Cobilanschi şi Stefan Ehling, ambii din Timişoara;
De-a lungul anului de activitate s-au comemorat scriitorii Peter Rosegger (la 170 de ani de la naştere) şi Alexander Tietz (la 115 ani de la naştere şi 35 de ani de la moarte);
Apariţii editoriale în cel de-al 26-lea an de activitate:
Anina - Steierdorf: Viziuni / Visionen. Editori şi prefaţă: Gheorghe Jurma, Erwin Josef Ţigla. Lectorat: Waldemar König. Reşiţa: „Banatul Montan”, 2012;
Josef Windhager: *Meine Heimat* (Ţinutul meu natal). Redacţia şi lectorat: Waldemar König, Hugo Balazs. Reşiţa: „Banatul Montan”, 2013;
Die Banater Berglanddeutschen: ein Handbuch (Germanii din Banatul Montan: un ghid). Editori şi prefaţă: Waldemar Günter König, Karl Ludwig Lupşiasca, Erwin Josef Ţigla. Lectorat: Waldemar König. Reşiţa: „Banatul Montan”, 2013;
Erwin Josef Ţigla: *3 x Klagenfurt.* Lectorat: Waldemar König. Reşiţa: „Banatul Montan”, 2013.
- În cadrul celui de-al 26-lea an de activitate a apărut de asemenea CD-ROM-ul „Die Banater Berglanddeutschen“, nr. 10 (o documentare a activităţilor desfăşurate de către etnia germană din Banatul Montan în perioada septembrie 2011 - iulie 2012) şi un CD-ROM „Suche nach Spuren der deutschen Vergangenheit in Dognatschka / Căutarea urmelor trecutului german în Dognecea”. De asemenea a fost lansată o medalie executată la Monetăria Statului din Bucureşti, dedicată celor 25 de ani de activitate ai asociaţiei;
- Centrul de documentare „Cărţi scrise de şi despre germanii din România”, cu apariţii de după 1989, este unic în felul său în arealul biblioteconomic din România. Acesta este situat în cadrul Bibliotecii Germane „Alexander Tietz” din Reşiţa şi reuneşte un număr de 1.821 titluri de apariţii editoriale. Anual se editează un catalog al centrului. Cel din 2013 reuneşte 87 de titluri noi;
- Revista lunară „Echo der Vortragsreihe“ („Ecoul Asociaţiei“) apare neîntrerupt începând cu 1 februarie 1990. În luna iulie 2013 a ajuns la numărul 283. De

asemenea au apărut un număr de 85 de ediţii speciale dedicate diferitelor evenimente speciale ale etniei germane din Banatul Montan;
- Periodicul „împreună, miteinander, együttesen“ a apărut până în prezent de 36 de ori, din care 2 numere în acest an de activitate. Buletinul informativ „Info“ a apărut în noiembrie 2012, numărul total de apariţii fiind de şapte;
- Asociaţia a editat în perioada de referinţă un număr de 13 plicuri filatelice ocazionale şi 16 ştampile poştale ocazionale, dedicate diferitelor evenimente organizate sau coorganizate de către noi;
- Informaţii în limba germană privind activitatea desfăşurată de etnia germană în municipiul Reşiţa şi în Banatul Montan se pot obţine accesând pagina web HYPERLINK "http://www.dfbb.ro" **www.dfbb.ro**, coordonată de ec. Waldemar Günter König (Reşiţa) şi ing. Hugo Balazs (Stuttgart, Germania);
- Emisiunea săptămânală în limba germană la Radio Reşiţa este în continuare coordonată de Gerhard Chwoika şi se poate asculta în fiecare joi, începând cu orele 19,10;

Muzică şi expoziţii

- Corul german „Franz Stürmer“, condus de prof. Elena Cozâltea, precum şi formaţia muzicală „Banater Bergland“ cu prof. George Gassenheimer, ing. Karl Ludwig Lupşiasca, Vincenzo Cerra şi Ioan Zelko sunt partenerii noştri cei mai importanţi în activităţile muzicale. Ambele formaţii au fost prezente în ultima perioadă pe scene din ţară, dar şi în străinătate;
- În noiembrie 2012, cu prilejul celei de a „X-a Întâlniri a corurilor şi formaţiilor muzicale la Reşiţa”, s-au sărbătorit cei 25 de ani de la înfinţarea Asociaţiei Germane de Cultură şi Educaţie a Adulţilor Reşiţa. Pe lângă corul „Franz Stürmer“, la sărbătoare au fost prezente coruri şi formaţii muzicale din Petroşani, Timişoara, din Piatra Neamţ şi Bacău, Nikolaus Rudolf Pilly (Călan) cu ferăstrăul său muzical, precum şi corala reşiţeană „Lyra 2010“;
- În ianuarie şi în iunie 2013, corul german „Franz Stürmer“ şi-a sărbătorit personalitatea al cărui nume îl poartă, dirijorul şi compozitorul Franz Stürmer, prin intermediul a două evenimente comemorative;
- O manifestare premergătoare sărbătorilor pascale a fost încununată de participarea corului „Fiamma“ al Parohiei romano-catolice „Maria Zăpezii“ şi al corului „Strana Strămoşească“ al Parohiei ortodoxe române „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel“ din Reşiţa - Govândari;
- Asociaţia a fost parteneră la organizarea unor concerte de orgă la Biserica romano-catolică „Maria Zăpezii“ din Reşiţa;
- Au fost organizate expoziţii cu prilejul celei de-a XI-a ediţii a concursului cu caracter internaţional „Copiii desenează ţinutul natal“: la Maribor în Slovenia (13 octombrie 2012), la Bačka Palanka în Serbia (13 noiembrie 2012) şi la Craiova (23 martie 2013);
- Expoziţii organizate, printre altele:
Artă plastică: a membrilor cercurilor de creaţie „Deutsche Kunst Reschitza“ (pictură) şi „Jakob Neubauer“ (sculptură), Doina şi Gustav Hlinka, Viorica Ana Farkas, Francisca şi Florina Copan precum şi George Molin cu marii şi micii săi sculptori; Ariana Szabó, Sebastian Dinu-Osman, Emil Iosif Hodorog şi Ralf Marcu au expus în 4 august 2012 la casa parohială „Maria Zăpezii“ din Reşiţa;

Ştefan Bârlea din Dognecea a expus în cadrul Decadei, pe 5 octombrie la Dognecea; Franz Kumher din Hildesheim, Germania, a expus cu prilejul împlinirii a 85 de ani de viaţă, la Oraviţa, începând cu 6 noiembrie 2012; dr. Ionel Bota din Oraviţa a expus acuarelă în data de 7 martie 2013 la Reşiţa; Ilse Hehn din Ulm, Germania, a expus pe data de 26 aprilie 2013 în cadrul Zilelor Literaturii; constănţeanca Maria Monica Gaşoiu a expus la Reşiţa pe 26 iunie 2013;
Expoziţii de fotografii: Karl Franz Szélhegyi-Windberger din Timişoara a expus în cadrul Decadei la Bocşa şi Dognecea, iar în 12 ianuarie 2013 la Reşiţa, cu prilejul împlinirii a 90 de ani de viaţă; familia Luise şi Francisc Finta împreună cu Anca Căceu (toţi din Timişoara), au expus de două ori la Reşiţa: în ianuarie şi în iunie 2013; expoziţia in memoriam Francisc Hipp, în iunie 2013 la Reşiţa; Erwin Josef Ţigla (în 17 noiembrie 2012, cu fotografii cu tematica „Germanii din Banatul Montan", cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate a Asociaţiei Germane de Cultură şi Educaţie a Adulţilor din Reşiţa; expoziţia fotografică dedicată Kievului, la Timişoara, în 28 august 2012; cea dedicată Bangkok-ului, capitala Tailandei (de două ori la Reşiţa, în octombrie 2012 - partea I - şi în ianuarie 2013 - partea a II-a -, precum şi o dată în Timişoara, în martie 2013; cea dedicată Romei, expoziţie prilejuită de retragerea Papei Benedict al XVI-lea, la 28 februarie 2013; expoziţia de fotografii dedicate capitalei europene a culturii 2013, Košice din Slovacia, pe 4 iunie 2013; cele două expoziţii dedicate Macedoniei - Ohrid, pe 16 mai 2013 şi Skopje, pe 24 iunie 2013); expoziţia de fotografii a dogneceanului Klaus Lucian Mihnea din 5 octombrie 2012, în cadrul Decadei, la Dognecea;
Expoziţii de tip documentaristic: cu prilejul împlinirii a 170 de ani de la naşterea scriitorului stirian Peter Rosegger (Austria), la biblioteca germană reşiţeană, pe 3 iulie 2013; cu prilejul împlinirii a 115 de ani de la naşterea şi a 35 de ani de la moartea scriitorului Alexander Tietz, pe 9 ianuarie şi 4 iunie 2013; cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naşterea mons. Ferdinand Hauptmann, Ordinarius substitutus al Diecezei Romano-Catolice de Timişoara, organizată în data de 16 iunie 2013; cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naşterea şi a 30 de ani de la moartea dirijorului şi compozitorului Franz Stürmer, pe 9 ianuarie şi 4 iunie 2013; nu în ultimul rînd, cea prilejuită de retragerea Papei Benedict al XVI-lea, la 28 februarie 2013;
Expoziţii filatelice: cu prilejul jubileelor vincenţienilor reşiţeni, dedicate sfântului Vincenţiu de Paul şi fericitului Frédéric Ozanam, în 4 august 2012 şi 20 aprilie 2013; cu prilejul zilei internaţionale a inimii, pe 28 septembrie 2012; având ca tematică pe Andreas Hofer şi mişcarea sa de eliberare a tirolezilor, în 29 septembrie 2012; având ca tematică calea ferată, pe 14 octombrie 2012; cea dedicată sfintei Elisabeta, pe 18 noiembrie 2012; cea prilejuită de retragerea Papei Benedict al XVI-lea, la 28 februarie 2013; cea dedicată zilei internaţionale a olimpismului, pe 20 iunie 2013;
- Au fost organizate expoziţii de către cercul de pictură „Deutsche Kunst Reschitza" (coordonatori: Doina şi Gustav Hlinka) şi cercul de sculptură „Jakob Neubauer" (coordonator: George Molin), care funcţionează pe lângă Forumul Democratic al Germanilor din judeţul Caraş-Severin, la Piteşti, în august 2012, precum şi la Bacău, în martie 2013, iar cel de sculptură, şi în cadrul unei manifestări mai ample, în Peştera „Bolii" din Petroşani, în iunie 2013;
- Cele două cercuri de creaţie au sărbătorit la Reşiţa, în 16 noiembrie 2012, 20 de

ani de activitate expoziţională printr-o retrospectivă;
- În luna iunie 2013 s-a organizat pentru a 6-a oară ciclul de expoziţii reunite sub genericul „Luna iunie - luna expoziţiilor“. Anul acesta s-au organizat un număr de 10 expoziţii.

4. Activităţi în parteneriat cu instituţii de învăţământ şi de tineret

- Sunt în derulare diferite activităţi în parteneriat cu instituţii de învăţământ în cadrul cărora se predă limba germană ca limbă maternă (Liceul „Diaconovici - Tietz“ din Reşiţa şi Liceul „C.D. Loga“ din Caransebeş), dar şi cu cele în cadrul cărora se predă limba germană ca limbă modernă (de exemplu, Colegiul Tehnic din Reşiţa şi Colegiul Economic al Banatului Montan);
- Cadre didactice care ne sunt aproape: Daniela Schmidt, Gabriela Bocean, Ramona Berar, Yvonne Christa Demenyi, Constanţa Bugariu, Loredana Kilvanya (toate ciclul primar), Alexandra Damşea, Sonia Maria Chwoika (ciclul gimnazial şi liceal), Dolores Weisz;
- Activităţi precum cele dedicate zilei de 9 mai, ziua Europei, ca cea dedicată lecturii „Lunga noapte a cititului”, aflată la cea de-a IV-a ediţie, sau cea organizată cu prilejul zilei internaţionale a copilului, „Te salut, copilărie“, aflată şi ea la cea de a V-a ediţie, sunt demne de luat în seamă;
- Implicarea prin organizarea mai multor activităţi în cadrul programului naţional „Să ştii mai mult, să fii mai bun“;
- Activităţile cu tineretul se derulează în majoritatea cazurilor cu cei activi în cadrul formaţiei de dansuri populare germane „Enzian”, dar şi cu alţi interesaţi din rândul comunităţii sau din afara ei;
- În cadrul Bibliotecii Germane „Alexander Tietz” au fost organizate mai multe manifestări dedicate copiilor şi tineretului, actualilor sau viitorilor cititori la instituţia de lectură publică;
- În luna noiembrie 2012 s-a organizat Sărbătoarea sfântului Martin cu tradiţionalul Alai al lampioanelor în mai multe localităţi din judeţ.

5. Activităţi cu caracter religios, de patrimoniu, activităţi cu deportaţii în fosta URSS, activităţi sociale

- Manifestări cu caracter religios desfăşurate la Reşiţa, Oraviţa (280 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice), Sasca Montană (261 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice), Văliug (151 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice), în Gărâna (141 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice), în Brezon (133 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice) şi în Anina - Sigismund (83 de ani de la sfinţirea Bisericii romano-catolice);
- În data de 17 noiembrie 2012 s-au comemorat la Reşiţa, Gârlişte şi Sasca Montană victimele ambelor conflagraţii mondiale, cu participarea din partea Consulatului Germaniei din Timişoara a domnului consul Klaus Christian Olasz;
- Organizarea în 16 iunie 2013 la Biserica Romano-Catolică „Maria Zăpezii” a unei sfinte Liturghii comemorative dedicate mons. Ferdinand Hauptmann, Ordinarius substitutus al Diecezei Romano-Catolice de Timişoara în perioada 1981 - 1983, cu participarea renumitului Chorus & Capella Ecclesiae Cathedralis Timisoarensis, sub bagheta dirijorală a prof. dr. Walter Kindl, toate cu prilejul împlinirii a 100 de ani de

naşterea la Reşiţa a prelatului;
- Păstrarea patrimoniului istoric al etniei şi ridicarea a noi obiective care să ateste istoria şi prezenţa etniei germane pe aceste meleaguri este un alt obiectiv important al activităţilor noastre;
- În ianuarie 2013 s-au comemorat 68 de ani de la începerea deportării germanilor în fosta URSS. La cele două zile de manifestări comemorative din 16 - 17 ianuarie 2013 au participat invitaţi din Anina - Steierdorf, Dognecea, Lugoj, Nădrag, Oţelu Roşu, Reşiţa şi judeţul Hunedoara;
- Activităţi ecumenice exemplificate prin: participarea la vizita episcopului Bisericii Evanghelice de Confesiune Augustană din România, Reinhart Guib, la Reşiţa, în data de 21 aprilie 2013; prezentarea cărţii „Ecumenismul - drumul spre unitatea creştină“, având ca autor pe mons. Alexandru Mesian, episcopul Eparhiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolice din Lugoj, la Biblioteca Germană „Alexander Tietz“ din Reşiţa, în data de 19 martie 2013; participarea corului „Franz Stürmer“ la Biserica ortodoxă română „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel“ Reşiţa - Govândari, în data de 19 decembrie 2012, la un concert de colinde, la invitaţia păr. Petru Berbentia, ajuns între timp protopop ortodox de Reşiţa;
- În data de 1 octombrie 2012, participarea, alături de alte instituţii şi formaţii la sărbătorirea Zilei persoanelor vârstnice, eveniment desfăşurat la Căminul pentru persoane vârstnice reşiţean;
- În data de 11 decembrie 2012, în preajma zilei sfântului Nicolae, membrii asociaţiei au vizitat Căminul pentru persoane vârstnice aflat în cartierul reşiţean Marginea, oferind cadouri tuturor celor asistaţi.

6. Filiale ale asociaţiei şi activităţi desfăşurate în alte localităţi, manifestări distractive şi excursii

- Filialele noastre din Bocşa, Dognecea, Oţelu Roşu şi Oraviţa au funcţionat şi în decursul acestui an de activitate;
- 21 manifestări distincte au fost organizate sau coorganizate în alte localităţi din ţară unde nu există filiale, dar şi peste hotare;
- Sunt evidenţiate tradiţionalele manifestări de făşang, precum „Carnavulul copiilor“, „Sărbătoarea tăiţeilor“, „Sărbătoarea gogoşilor“, marele bal de făşang (9 februarie 2013);
- Cu prilejul celor două ediţii ale „Paradei Portului Popular German la Reşiţa“, desfăşurate în 5 august 2012 şi 16 iunie 2013, s-au organizat câte o sărbătoare a dansului popular la Restaurantul „Duşan si Fiul“, la iniţiativa oaspeţilor noştri din Austria;
- Au fost organizate un număr de 11 excursii cu caracter cultural.

7. Premiul „Alexander Tietz“, alte premii, parteneriate

- Cea mai importanţă distincţie pe care o conferă anual etnia germană din Banatul Montan, Premiul „Alexander Tietz“, a fost decernat la 17 noiembrie 2012, prof. dr. Ion Stendl, artist plastic de talie internaţională, născut la Reşiţa;
- În cadrul manifestărilor prilejuite de cea de a 11-a ediţie a Zilelor Culturale ale Germanilor din Banat, Fundaţia „Stefan Jäger”, care funcţionează pe lângă Asociaţia pentru Cooperare Internaţională „Banatia” din Timişoara, a conferit în

data de 25 mai 2013 Premiul „Stefan Jäger“ reşiţencei Sonia Maria Chwoika, cadru didactic la Liceul „Diaconovici - Tietz” din Reşiţa;
- În cadrul celui de al 26-lea an de activitate, au fost primiți doi noi membri de onoare ai asociaţiei de cultură reşiţene: Karl Franz Szélhegyi-Windberger din Timişoara, în data de 12 ianuarie 2013, precum şi dr. Ionel Bota din Oraviţa, în data de 7 martie 2013;
- Parteneriate funcţionează cu instituţii şi asociaţii similare din ţară şi de peste hotare.

8. Bilanţ la încheiere

- În cadrul celui de-al 26-lea an de activitate, Asociaţia Germană de Cultură şi Educaţie a Adulţilor din Reşiţa a organizat sau coorganizat un număr de 243 de activităţi. De la înfiinţare, din 19 noiembrie 1987, au fost organizate sau coorganizate 3.278 de manifestări.

Erwin Josef Ţigla

Reşiţa, 9 iulie 2013